

Inhalationsmedicin		
Instruks		
Borgermålgruppe: Alle borgere der modtager indsatser i henhold til sundhedsloven	Gældende fra: Maj 2018	Udarbejdet af: Aniette Weibrecht
Gældende for: Medarbejdere, Sundhed og Omsorg Medarbejdere, HOPS Medarbejdere, Private leverandører	Revisionsdato: Januar 2022	Godkendt af: Styregruppe for instrukser
	Næste revisionsdato: Januar 2025	

Formål

Korrekt inhalationsteknik

Ansvar og kompetencer

Sygeplejersker og Social-og sundhedsassistenter må varetage alle opgaver vedrørende inhalationsbehandling.

Hvis borger har behov for hjælp til at tage sin inhalationsmedicin, er dette en rammeopgave for social-og sundhedshjælpere, terapeuter og pædagoger.

Definitioner og baggrundsviden

- Diskos, Handihaler og turbohaler: Er pulverinhalatorer.
- Seksløber (Inhalator M): En inhalator hvor medicinen findes i små kapsler.
- Spacer: En spacer er en slags plastikbeholder af varierende størrelse, som påsættes en inhalationsspray for at lette inhalationen af medicinen og øge den mængde af medicin, som kommer ned i lungerne.
- Inhalationsapparat: Tilsluttes strøm og forstøver inhalationsvæsken.

Fremgangsmåde- Procedure

På [min.medicin](#) findes videoinstruktioner i anvendelse af de fleste inhalationssystemer.

Diskos (f.eks. Seretide, Flixotide, Serevent og Ventoline)

- Borgeren hjælpes til opretsiddende stilling.
- Diskos åbnes ved at dreje beskyttelseshætten.
- Dosisknappen trykkes i bund og bliver der.
- Borgeren puster ud til siden.
- Medicinen inhaleres ved at patienten lukker munden tæt om mundstykket med tænderne udenpå dette og trækker vejret dybt.
- Borgeren holder vejret nogle sekunder og mundstykket fjernes og patienten puster ud.

- For fuld inhalation af en dosis kan ovenstående gentages.
- Beskyttelseshætte drejes tilbage.

Information til borger:

Borger skal informeres om at børste tænder og skylle munden efter brug for at undgå mundsvamp (gælder ikke Ventoline og Serevent).

Rengøring:

Mundstykket rengøres med en tør klud 2-3 gange om ugen.

Handihaler (spiriva)

- Borger hjælpes til opretsiddende stilling.
- Handihaler åbnes ved at åbne beskyttelseslåget.
- Mundstykket åbnes og der kommes 1 kapsel i umiddelbart inden brug.
- Mundstykket trykkes ned til der høres et klik.
- Hold handihaleren med mundstykket opad, tryk den grønne knap på siden ind 1 gang og slip.
- Borger puster ud til siden. Vigtigt ikke at puste i mundstykke.
- Medicinen inhaleres ved at borger lukker munden tæt om mundstykket med tænderne udenpå
- dette og trækker vejret dybt til det kan høres kapslen "vibrerer".
- Hold vejret i 5-10 sekunder, mundstykket fjernes og borgeren puster langsomt ud.
- Ovenstående kan gentages flere gange for at tømme kapslen. Kassér den tomme kapsel. Borger kan skille kapslen ad og se om den er tømt.
- Beskyttelseslåget lukkes igen.

Information til borger:

Borger skal informeres om at børste tænder og skylle munden efter brug for at undgå mundsvamp

Rengøring:

Handihaler rengøres 1 gang om måneden indvendigt med vand uden sæbe, tørrer herefter i 24 timer. Mundstykket rengøres med fugtig (ikke våd) klud ved behov.

Turbuhaler (Symbicort, Symbicort F, Spirocort/ Pulmicort, Oxis, Bricanyl, Terbasamin)

- Borger hjælpes til opretsiddende stilling.
- Beskyttelseshætte skrues af.
- Turbuhaler holdes lodret, mens bundstykket drejes frem og tilbage, underordnet til hvilken side først (siger "klik").
- Borger puster ud til siden.
- Medicinen inhaleres ved at borger lukker munden tæt om mundstykket med tænderne og læber
- udenpå dette og trækker vejret dybt.
- Mundstykket fjernes og der pustes langsomt ud.
- Ved ordination på 2 inhalationer gentages dette.
- Beskyttelseshættes sættes på.
-

Information til borger:

Borger informeres om, at farveskift indikerer at diskos snart er tom.

Borger informeres om at børste tænder og skylle munden før og efter brug for at undgå mundsvamp(gælder ikke Bricanyl og Oxis).

Rengøring:

Mundstykket rengøres med en tør klud 2-3 gange om ugen, må ikke rengøres med vand.

Seksløber (Berodual – Inhalator M)

- Borgeren hjælpes til opretsiddende stilling.
- Tromlen drejes til den første hele kapsel.
- Kapslen perforeres ved et tryk på den hvide knap på siden af seksløberen og slippes.
- Borgeren puster ud til siden.
- Medicinen inhaleres ved at patienten lukker munden tæt om mundstykket med tænderne
- udenpå dette og trækker vejret dybt til det kan høres at kapslen "vibrerer".
- Borgeren holder vejret 5-10 sekunder, mundstykket fjernes og der pustes langsomt ud.
- Gentages for fuld inhalation af en dosis.

Information til borger:

Borger skal informeres om at børste tænder og skylle munden efter brug for at undgå mundsvamp OBS hvis kapsler sidder i mere en 3 dage skal de kasseres grundet risiko for at de suger fugt.

Rengøring:

Seksløber afvaskes en gang om ugen og når den i øvrigt er snavset. Kan gøres i varmt vand.

Inhalation på spacer (Volumatic eller aerochamber – fx Seretide, Ventoline)

Inhalation på spacer bruges ved svært nedsat lungefunktion, ved borgere, der har svært ved at administrere andre inhalationsformer eller ved voldsom mundsvamp eller hos patienter der ikke tåler pulver i munden.

- Borgeren hjælpes til opret siddende stilling.
- Aerosol'en rystes og presses fast i spaceren.
- Patienten ånder ud til siden.
- Patienten lukker munden tæt om mundstykket med tænderne udenpå dette eller tager masken
- helt tæt til ansigtet.
- Tryk af 1-2 gange afhængigt af ordination.
- Patienten trækker vejret langsomt 5-10 gange.
- Ovenstående kan gentages afhængigt af ordination.

Information til borger:

Borger skal informeres om at børste tænder og skylle munden efter brug for at undgå mundsvamp.

Borger informeres om beholderen rystes for at kontrollere om der er mere medicin tilbage. Et andet tegn på at beholderen snart er tom, er at kraften på "puffet" aftager.

Rengøring:

Spacer tåler opvaskemaskine eller almindelig vask, dette gøres 1 gang i ugen og yderligere ved behov. Spaceren skal lufttørre nogle timer før brug.

Inhalationsapparat

- Brug af pulverinhalatorer, spray på aerochamber eller inhalationsvæske på maske er ligeværdige.
- Borgeren hjælpes til opret siddende stilling. Apparatet tilsluttes strøm.
- Masken påfyldes inhalationsvæske.
- Borgeren tager masken på, det kontrolleres at masken
- sidder tæt til ansigtet.
- Der tændes for apparatet, borgeren trækker vejret almindelig og roligt.
- Der slukkes for apparatet når al væsken i masken er forstøvet.

Information til borger:

Borger skal informeres om at børste tænder og skylle munden efter brug for at undgå mundsvamp

Rengøring:

Rengøring og skift af maske via vejledning fra firma. Apparatet skal kontrolleres 1 gang årligt.

Dokumentation

Sundhed og Omsorg : Der oprettes en tilstand "Problemer med respiration, med tilhørende indsats, mål og handlingsanvisninger.

I **HOPS** anvendes det sygeplejefaglige område "Problemer med respiration"

Hvis borger har behov for hjælp til administration af inhalationsmedicin, skal kvitteres på medicinregistrering i EOJ

Referencer og lovgivning

<https://pro.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/Grupper/318100>

<https://www.sundhedsaftalen.rm.dk/globalassets/zdesign/media/sundhed/sundhedsstaben/regional-t-sundhedssamarbejde/kronisk-sygdom/kronikeromradet/kol/kliniske-retningslinjer-kol-godkendt.pdf>